

Pro zajištění potravinové bezpečnosti musí být evropský zemědělský rozpočet vyšší o třetinu, shodly se agrární organizace Visegrádské skupiny

4.7.2025 - | Akademie věd České republiky

Evropská komise zveřejní kolem 16. července návrh Víceletého finančního rámce na období 2028 až 2034, který plní funkci evropského rozpočtu a jeho součástí jsou i výdaje na zemědělství. Od toho se bude odvíjet, jak bude vypadat evropská zemědělská politika a už nyní se mluví o zásadních změnách. Evropský zemědělský rozpočet by měl být nově součástí takzvaného superfundů, který by byl společný pro více politik a o rozdělení peněz by rozhodovaly členské státy. Evropská unie by tím odstoupila od dosavadního a fungujícího dvoupilířového systému, kdy peníze směřují buď na investice, nebo na přímé platby. V praxi by to znamenalo nemožnost naplnění jakékoliv společné vize pro evropské zemědělství a prohloubení nerovností a nejistoty zemědělců v členských státech.

Takovou reformu Společné zemědělské politiky EU, která zásadně ovlivní evropské zemědělství a produkci potravin, představitelé Agrární komory České republiky, Slovenské poľnohospodárske a potravinárske komory, polské Národní rady zemědělských komor a maďarské Národní agrární komory jednoznačně odmítli. Naopak za současné nelehké situace v agrárním sektoru, kdy evropští zemědělci musí dodržovat přísnější produkční standardy než jinde ve světě a zároveň být konkurenceschopní, zástupci organizací Visegrádské skupiny vyzvali k navýšení evropského zemědělského rozpočtu o 30 procent. Je to podle nich zásadní pro zajištění potravinové bezpečnosti, udržení potravinové dostupnosti a rozvoj života na venkově. Současně poukázali na množství nových povinností, které evropští zemědělci musí dodržovat a zvyšuje jim to náklady i byrokratickou zátěž, jako například nařízení proti odlesňování nebo sociální podmíněnost, a odmítli zavádění dalších.

„Síla evropské zemědělské politiky spočívá v její jednotnosti, proto by měla Společná zemědělská politika EU zůstat páteří strategie celé Evropské unie v oblasti potravin a zemědělství, jak je ostatně zakotveno i ve smlouvách EU, a to nejen v rétorice, ale také prostřednictvím její jednotné povahy, struktury a účelového přidělování finančních zdrojů. Je to důležité pro zajištění přístupu k bezpečným, udržitelným a cenově dostupným potravinám na celém kontinentu,“ uvedl během jednání **prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.**

Proti změnám ve struktuře i financování evropské zemědělské politiky byla spuštěna petice, kterou organizuje evropská zemědělská nevládní organizace COPA-COGECA. Podpořit ji zatím mohou podniky **ZDE** (<https://nosecuritywithoutcap.eu/>), které působí v Evropě, a zemědělské organizace Visegrádské skupiny k tomu vyzvaly své členy. Agrární komora ČR už dříve apelovala dopisem na premiéra Petra Fialu a ministra financí Zbyňka Stanjuru, aby rovněž popsane změny odmítli. Na 16. července je plánovaný protest v Bruselu, který podpoří všechny zmíněné organizace, a hrozí další masivnější akce napříč Evropou, pokud bude Evropská komise pokračovat v přípravách reformy Společné zemědělské politiky EU.

Představitelé zemědělských organizací střední Evropy se věnovali také aktuální situaci v jednotlivých zemích a za jeden z největších problémů dneška označili sucho. Srážky od ledna až do dubna v Evropě dosahovaly často pouze do 50 procent normálu. Odolnost rostlin snižuje nejen nedostatek

vody v půdě, ale také zákazy účinných látek v přípravcích na ošetřování rostlin, protože proti těm zbývajícím povoleným získávají škůdci odolnost.

V Maďarsku se kvůli suchu a dalším faktorům už mění skladba pěstovaných plodin. „Zvyšují se plochy pšenice, ječmene, sóji, a naopak dochází ke snižování výměry kukuřice nebo řepky. Pokud jde o řepku, není to v důsledku změny klimatu, přípravky na ochranu rostlin neúčinkují a to, co by účinkovalo, je zakázané Evropskou unií. To vše se děje s odkazem například na to, že musíme chránit včely. Počet včel se po zákazu přípravků ale ještě snížil, takže žádná souvislost tam není,“ podotkl **viceprezident maďarské Národní agrární komory Tibor Cseh**. Maďarská komora proto přišla s návrhem společně oslovit Evropskou komisi, aby rozvolnila pravidla pro nakládání s vodou, a představitelé ostatních organizací souhlasili. „Doplnění vody v kanálech je prioritou. Hospodaření s vodou je v kompetenci jednotlivých členských států, ale jsou tady faktory ze strany Evropské unie, které brání v úspěšném řešení tohoto problému. Proto je zapotřebí, aby EU změnila svůj přístup,“ dodal **viceprezident Cseh**.

Dalšími tématy jednání byly nové povinnosti pro zemědělce a potravináře, které zvyšují náklady a prohlubují byrokratickou zátěž, obchodní vztahy mezi EU a Ukrajinou nebo ochrana tradičních názvů potravin živočišného původu jako párek, řízek nebo burger, která by zaručila kvalitativní a nutriční složení těchto potravin jako u mléka a mléčných výrobků. Tímto tématem by se měla na výzvu 18 členských států zabývat Evropská komise.

Společné komuniké najdete **ZDE**.

Kontakt pro média:

Agrární komora České republiky
tisková mluvčí Barbora Pánková
tiskove@akcr.cz, pankova@akcr.cz
tel.: 721 306 431

Agrární komora České republiky sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhájí oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má zhruba tři tisíce členů, což zahrnuje kolem osmi set soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR. Je také součástí mezinárodních organizací COPA-COGECA, ELO a Farm Europe a účastní se pravidelných jednání zemědělských nevládních organizací Visegrádské skupiny.

<https://www.akcr.cz/txt/pro-zajistení-potravinove-bezpecnosti-musi-byt-evropsky-zemedelsky-rozpočet-vyšší-o-třetinu-shodly-se-agrarní-organizace-visegrádské-skupiny>